

UMMUL-QURA HIGH SCHOOL

Arowona Bus-Stop, Akanran Road, Oyo State, Ibadan.

Ìdánwò Táamù Kìn-ín-ní fún Sẹkọndiri àgbà ọlọdún kìn-ín-ní Ti Sàà Ètò Èkọ 2020/2021.

SUBJECT: Yorùbá Language

CLASS: SSS 1

APÁ KÌN-ÌN-NÍ: Ìbèèrè-èwo nì-dáhùn.

Time: 50 minutes.

Ìtọsọ̀nà: Dáhùn **gbogbo** ìbèèrè.

ÀKÀYÈ: Kà àyọkà ìsàlẹ̀ yìí, kí o sì dáhùn àwọn ìbèèrè tí ó tẹ̀lẹ̀ e.

Mọto mẹfà ni Awódélé ní: Píjọ kan, Mésídìsì méjì, Ìsúsù kan, Tòyótà kan àti Jiipu kan. Mésídìsì nǹkọ́ maa n gbé lọ síbí isẹ. To bá fẹ rjn ìrìnàjò pàtàkì, Jìpù ló maa n gbé lọ. Kàsàlì awakọ rẹ n wa kísà.

Ọmọ méréni ni Awódélé bí: Kóládé làkóbí, Adúkẹ làtẹlẹ, Kólájọ lomo kẹta n jẹ, Yewande làbíkéyìn won lẹnjélénjẹ. Won jẹ ọkúnrin méjì àti obìnrín méjì. Gbogbo rẹ se wẹkú bí ìdodo ẹfọn. Gbigbo ọmọ tí Ọmọyeni bí fún Awódélé ló yàn tó yanjú. Awọn àgbà ni "ojú tó ribi ti kò fọ, ire ló n dúró dè". Kó sí eni tí ó le rí Awódélé lóní kó gbàgbọ wí pé alàgbẹ ni bàbá rẹ. Ọdún kẹta gééré tí bàbá rẹ kú ni nńkan bèrẹ sí sẹnh re fun-un. Ó sì ti wà nínú yòtòmì yìí fún ọdún mewaà gbáko.

Ìbèèrè:

- Orísíí ọkọ mélòó ni Awódélé ni?
  - Méjì.
  - Méta.
  - Mérin.
  - Márùn-ún.
- Èwo ló maa n gbé lọ sí ìrìnàjò?
  - Mésídìsì
  - Tòyótà
  - Jiipu
  - Píjọ
- Kí ni orúkọ awakọ Awódélé?
  - Danieli.
  - Kásúmù.
  - Kàsálí.
  - Dáwídí.
- Iru èniyàn wo ni bàbá Awódélé jẹ kí o tó kú?
  - Olówó.
  - Ọlórò.
  - Onibára.
  - Oníbúrùjì
- Ta ni ó kéré jù lójọ ori?
  - Kólájọ.
  - Yéwándé.
  - Àdùkẹ.
  - Kóládé.
- Odún kelòó ni bàbá Awódélé ti kú?
  - Kètálá.
  - Kẹwàà.
  - Keje.

- D. Kẹta.
7. ---- ni Awòdélé máa n gbé lọ síbí isé.
A. Mésídìsì
B. Tòyótà
C. Jiipu
D. Píjọ
8. "Se wẹkú" nínú àyọkà yíí túmọ sí - ----.
A. déédé
B. jọra
C. dára
D. yanjú
9. Odún kelòò ti Awódélé ti wà ninù yòtómí niyí?
A. Kọkànlá
B. Kẹwàá.
C. Kẹsà -án.
D. Kẹjọ.
10. Àkólé tí ó bá àyọkà yíí mh jù ni.
A. Ọkọ Awódélé.
B. Àwọn ọmọ Awódélé.
C. Èdà kò láròpin.
D. Ikú alágbe.

ÈTÒ ÌRÓ ÀTÌ GÍRÁMÀ

11. Fáwẹ̀lì iwájú ni ----.
A. [u]
B. [a]
C. [e]
D. [o]
12. Kọ́ńsónántì gb jẹ ----.
A. Afàfàsépè
B. afẹ̀jìètèpè
C. àfàjàpè
D. afàfàséfètèpè

13. Kọ́ńsónántì afàfàsépè ni ----.
A. [t]
B. [g]
C. [m]
D. [w]
14. Èwo ni kọ́ńsonántì afẹ̀rigipè?
A. [w]
B. [r]
C. [b]
D. [m]
15. Ìdàkọ kọ́ńsónántì "Y" ni ----.
A. [ʃ]
B. [j]
C. [l]
D. [f]
16. Èwo ni ọ̀rọ̀-orúkọ nínú "Mo ti ra ile nílá"?
A. ti
B. ra
C. ilé
D. nílá
17. Ọ̀rọ̀-orúkọ àfòyemọ̀ ni ----.
A. Ilé
B. Ọgbọn
C. Owó
D. lẹ̀
18. Adé àtì ọ̀jọ̀ lo wa isu lóko. "àtì" jẹ ọ̀rọ̀ ----.
A. ise
B. àsopò
C. àpólé
D. atókùn
19. Èwo ni a sẹ̀dà nípabsisé àpètúnpè?
A. Òntẹ̀wé

- B. Olówó
C. Alaalé
D. Ọmọ̀bìnrin
20. 'Mo ra ìwé fún Gbémì' "mo" jẹ ọ̀rọ̀ arọ̀pò-orúkọ ẹ̀nì ----.
- A. keji ọ̀pọ̀
B. kinni ọ̀pọ̀
C. kinni ẹ̀yọ̀
D. keji ẹ̀yọ̀
21. Ọ̀rọ̀ orúkọ tí a fi àpètúnpe ẹ̀lẹ̀bẹ̀ sẹ̀dà rẹ̀ ni ---.
- A. ọ̀dọ̀dún
B. awòràwò
C. sísun
D. gbọ̀mọ̀gbọ̀mọ̀
22. "Bùnmi pa ejo". Ọ̀rọ̀ arọ̀pò-orúkọ tí a le fi rọ̀pò 'ejo' ni ----.
- A. mi
B. wón
C. ẹ̀
D. á
23. "Asọ náá fàya". 'fàya' jẹ ọ̀rọ̀ ----.
- A. orúkọ
B. ìse
C. àpọ̀nlé
D. atọ̀kùn
24. "Yálà Tẹ́jú lówó tàbí kò ni, òun ni fẹ́". Ọ̀rọ̀ àsọ̀pọ̀ inú gbólóhùn yíí ni ----.
- A. Yálà ..... Tẹ́jú
B. Tẹ́jú ..... Lówó
C. Tàbí ..... Kò
D. Yálà ..... Tàbí
25. Èwo ni ọ̀rọ̀-ìse nínú "Adẹ rántí ọ̀rọ̀ àjòsọ wa".

- A. Adé
B. Ọ̀rọ̀
C. ranti
D. wà

ÀSÀ

26. Èwo ni o fi ìgbàgbọ̀ Yorùbá hàn nínú ìsẹ̀yìnwáyé?
- A. Adébóyè
B. Yétúndé
C. Àtándá
D. Tàlàbí
27. Ọ̀kan nínú àwọn ọ̀nà iranra ẹ̀nì lówó ni ----.
- A. ìsíde
B. ààlè
C. ìsípà
D. ààró
28. Ní ayé àtijọ̀, Yorùbá a máa sọ ọ̀mọ̀kùnrin lórúkọ ni ọ̀jọ̀ ----.
- A. karùn-ún
B. kejo
C. keje
D. kẹ̀sàn-án
29. Àwọn wo ló máa ń rọ̀ àdà ní ilẹ̀ Yorùbá?
- A. Alágbèdẹ
B. Aláro
C. Olóólà
D. Onígbaámọ̀
30. Ilẹ̀ mélòó ni ọ̀pọ̀n ayọ̀ máa ń ni?
- A. Mẹ̀ta
B. Mẹ̀fà
C. Mèjìlà
D. Mèrìnlélógún
31. Ọ̀rìsà wo ni à ń kì ní "Olúkòso"?

- A. Ọya
- B. Sàngó
- C. Ògún
- D. Ọbàtálá

32. Fífi ẹ̀tù pàrokò ranṣẹ́ túnò sí pe.

- A. Ọba wàjà
- B. Àsírí tú
- C. Ìjà parí
- D. Ogun ní bọ

33. Bàbá ẹ̀ni ni -----.

- A. Eégún ilé
- B. Orisa
- C. Ògún eni
- D. Ajá ilé

34. Èwo ni à ò pè ní "Òrìsà ọ̀jà"?

- A. Bàbá
- B. Ìyá
- C. Ọ̀rẹ́
- D. Ẹ̀gbọn

35. Ọ̀rọ̀ wo ni a le fi dípò "omidan"?

- A. Ọmọge
- B. Ilémosú
- C. Orogún
- D. Ìyáálé

36. Èwo ni orúkọ "àbíkú"?

- A. Babátúndé
- B. Málomó
- C. Ekúndayọ
- D. Àbáyọmí

ÌTUMỌ̀ ÈDÈ

37. Charity begins at home.

- A. Ìwà rere bèrẹ́ láti ilé
- B. Ìwà rere lẹ́sọ ilé
- C. Ilé la ti ní kẹ́sọ̀ rọ̀de
- D. Ilé la ti ní kẹ́sọ̀

38. A word is enough for the wise.

- A. Ọ̀rọ̀ kan tó fún ẹ̀ni tí o ti gbọ̀n.
- B. Ọ̀rọ̀ kan tó fún ẹ̀ni tí o ti gbọ̀n
- C. Àbọ̀ ọ̀rọ̀ là á sọ fọ̀mọ̀lúàbí
- D. Àbọ̀ ọ̀rọ̀ làá sọ fẹ́ i tó ba gbọ̀n

39. He is trying to know the truth of the matter.

- A. Ó ní fẹ́ láti mọ ọ̀rọ̀ yẹn ni àmọ̀dajù ọ̀rọ̀ náà
- B. Ó ní gbiyànjú láti mọ ọ̀kodoro ọ̀rọ̀ náà
- C. Ó ní gbiyànjú láti mọ àtunbọ̀tán ọ̀rọ̀ náà
- D. Ó fẹ́ láti mọ ọ̀rọ̀ yẹn ni àmọ̀jù ọ̀rọ̀ náà

40. I am delighted to hear from you.

- A. Inú mi dùn láti gbọ ọ̀rọ̀ rẹ
- B. nípa rẹ
- C. gbọ̀ tìrẹ
- D. gbúròó rẹ

OGBON ITỌPINPIN LÍTÍRÉSỌ

41. Èwo ni àlọ?

- A. Ọ̀pá tẹ́ẹ́rẹ́ kanlé ó kànrún
- B. Ọ̀jọ re a dàlẹ́
- C. Mǎ se fòwúrọ̀ seré
- D. Kí burú titi kó má kenìkan mọni

42. Èwo ni kò jẹmọ̀ òrìsà odò nínú àwọn wọ̀nyí?

- A. Ọya
- B. Orò
- C. Ọsun
- D. Yemoja

43. Ókú kò mọye tí wọ̀n n ra ----.

- A. ẹkú

- B. asọ
- C. osùn
- D. agò

44. Isẹ irin àti ohun èlò irin ní se pẹlú òrisà wo?

- A. Ògún
- B. Ọbàtálá
- C. Ọya
- D. Sàngó

45. Èwo ló yàtò nínú àwọn ewi alohùn yíí?

- A. Ìjálá
- B. Sango pìpè
- C. Ràrà
- D. Èsà ẹgungun

MORẹMI ÀJÀSORO:DÉBọ AWẹ

46. Ọjọ kélòó ni Olúrómbí dá fún elújọba láti wa gba ewé?

- A. Kéjì
- B. Kẹta
- C. Kẹrin
- D. Karun-un

47. Ìyàwó mélòó ni bàbá Adelája fẹ?

- A. Méjì
- B. Mẹta
- C. Mẹri
- D. Kan

48. Èwo ni kò si lára orúkọ àwọn èdá ìtán inú ìwé yíí?

- A. Adelaja
- B. Oluronbi
- C. Elujoba
- D. Àgbàtíògò

49. Báwo ni Diwúra se jẹ sí Olurómbí

- A. Ìyá rẹ
- B. Ìyá ọkọ rẹ
- C. Ìyá bàbá rẹ
- D. Ẹgbón ìyá rẹ

50. ---- ló poora tí wọn kò ri mó.

- A. Adelaja
- B. Bàbá
- C. Ìyá
- D. Òlurombi

APÁ KEJI Itosona: Dáhùn ìbéèrè **kòòkan** ní ìpín kòòkan. **Time:** 1 hour, 25 minutes.

ÌPÍN A: ÀRÒKỌ [25 marks].

1. Kọ àròkọ tí kò dín ní 250 ẹyọ ọrọ lóri orí ọrọ kan soso tí o bá yàn.
  - a) Ayẹyẹ ìsọmọlórúkọ àbúrò rẹ.
  - b) Ìlẹ-ẹkọ mi.
  - c) Kọ lẹtà sí ọrọ rẹ nì ilé-ìwé mìíràn látí se àlàyé fún-un ohun tí o rò pé ó fa àìbọwọ fún olùkọ mọ ní ilé-ìwé wa.

ÌPÍN B: ÈTÒ ÌRÓ ÀTÌ GÍRÁMÀ [15 marks].

- 2a. Di àlàfo tí ó wà nínú àtẹ ìsàlẹ yìí.

Ìró Kọ́nsónantì	Àikùnyùn /Àkùnyùn	Ibi-Ìsẹ́nupé	Ọ̀nà Ìsẹ́nupé
[b]			asẹ́nupé
[ ]		àfàfàsépètèpè	Aseesetan
[r]	Àkùnyùn		
[ ]	Àikùnyùn	afàfàsẹ́	
[t]			asẹ́nupé

- 2b. Orúkọ mìíràn wo nì a máa n pe àwọn wunrẹn wònyí, kí o sì fi ìró fáwẹ̀lì méjì#lì-méjì gbe idahun rẹ lẹ̀sẹ̀.

- i. àhánjpè
- ii. àhánjdíèpè
- iii. àyanupè
- iv. Girama

[15 marks].

- 3a. Kọ àpẹẹrẹ méjì-méjì fún orísí àwọn ọrọ orúkọ ìsàlẹ yìí:

- i. Ọ̀rọ̀-orúkọ ẹ̀nìyàn
- ii. Ọ̀rọ̀-orúkọ àfòyemọ̀
- iii. Ọ̀rọ̀-orúkọ álàìsẹ́ékọ̀
- iv. Ọ̀rọ̀-orúkọ ibìkan
- v. Ọ̀rọ̀-orúkọ ẹ̀ranko

- 3b. Lò ọ̀kọ̀ọ̀kan àpẹẹrẹ rẹ nínú gbolóhùn.

Examiner: Mrs. Adetona L.O.

SSS1 YOR 6 |

4a. Sèdá ọ̀rọ̀-orúkọ méjì-méjì pẹ̀lu àwọn àfòmọ̀ ìbèrẹ̀ wọ̀nyí:

- i. ì +
- ii. à +
- iii. ẹ +
- iv. àì +
- v. oni +

4b. Lo ọ̀rọ̀ kọ̀ọ̀kan tí o sèdá lábẹ̀ ìsọ̀rí (4ai-v) nínú gbólóhùn láti fẹ́ ìtumọ̀ wọn hàn(rántí pé ami ohùn se pàtàkì).

ÌPÍN D: **ÀSÀ** [15 marks].

5. Salaye ìsọ̀rí oúnjẹ márùn-ùn àti irẹ̀ oko méjì-méjì fún ọ̀kọ̀ọ̀kan wọn.

ÌPÍN D: **LÍTÍRÉSỌ̀** [15 marks].

6. Salaye ' Bí ẹ̀bìtì kò bá pa eku, a ẹ̀yìn fẹ́lẹ̀yìn'